METSÄTALOUS

Metsätalouden edistämiseen sijoitettu euro tulee yhteiskunnalle arviolta kolminkertaisena takaisin. **JOHTAJA RITVA TOIVONEN, METSÄTALOUDEN KEHITTÄMISKESKUS TAPIO**

UPM Silvesta vähensi 69 henkilöä

UPM Silvesta Oy tehostaa toimintaansa ja parantaa kannattavuuttaan vähentämällä metsurien ja toimihenkilöiden määrää 69:llä. Isolle osalle heistä on mahdollista siirtyä erilaisten eläkejärjestelyjen piiriin.

Vähennysten jälkeen UPM Silvestan palveluksessa on 132 metsuria ja 15 toimihenkilöä. Yhtiö tukee irtisanottavien työllistymistä.

”Päätökset olivat raskaita, mutta välttämättömiä UPM Silvestan toiminnan kannattavuuden parantamiseksi ja palvelukykymme säilyttämiseksi hyvänä jatkossa”, sanoo yhtiön toimitusjohtaja **Jukka Koivumäki**.

Puuliitto on ärtynyt UPM:n otteista. Metsäjätti irtisanoo sahojen ja metsuriyritys Silvestan henkilöitä, joilla olisi halua tehdä työtä.

MT

Puuliitto tuomitsee UPM:n toimet

UPM Silvesta sanoo irti 64 metsuria.

”Samaan aikaan, kun UPM Silvesta tarjoaa ylikysyttyjä metsänhoitopalveluja myrskyistä kärsineille metsänomistajille, yhtiö hakkaa kovalla kädellä ammattitaitoista työvoimaansa”, Puu- ja erityisalojen liitto arvostelee.

”Suomessa on huutava pula ammattimetsureista, ja yksi suurimmista toimijoista kohtelee työntekijöitään tällä tavalla”, hämmästelee Puuliiton puheenjohtaja **Sakari Lepola**.

Silvestan työntekijät ja Puuliitto pitävät irtisanomia täysin perusteettomina.

Samaan aikaan irtisanomisten kanssa UPM Silvesta tarjoaa alihankkijoille mahdollisuutta ryhtyä franchising-yrittäjiksi. Puuliiton mielestä tässä on kyse silkasta ahneudesta, UPM siirtää työnantajan velvoitteet yrittäjille.

Yhteiskunta tukee metsätaloutta vuosittain noin 200 miljoonalla eurolla. Puuliiton mielestä metsänomistajille suunnattua kemeran tukea tulee antaa vain kotimaisella työvoimalla tehtäviin töihin ja niissäkin periä tuki aina takaisin, jos työnantaja ei noudata työehtosopimuksia.

UPM lyhentää työuria

”Suomessa työnantajat vaativat eläkeiän nostoa keinona työurien pidentämiseen. UPM näyttää taas, mitä nämä puheet todellisuudessa tarkoittavat. Edes nykyinen eläkeikä ei täyty, kun työura päätetään kylmästi”, Puuliitto arvostelee.

MT

VTT valmistaa nanosellusta puukelmua

Koivusellusta voidaan valmistaa läpinäkyvää, muovinkaltaista pakkausmateriaalia. Kalvo soveltuu esimerkiksi elintarvikepakkauksiin suojaamaan tuotteita pilaantumiselta.

VTT ja Aalto-yliopisto ovat kehittäneet menetelmän, joka mahdollistaa ensimmäistä kertaa materiaalin valmistuksen isossa mittakaavassa.

Sellukuidut muodostuvat nanofibrilleistä, jotka ovat muutaman mikrometrin (metrin miljoonasosa) pituisia. Mitä hienompaa nanosellua käytetään, sitä läpinäkyvämpiä kalvoja siitä voidaan valmistaa.

”Uusi läpimurto on se, että nanosellusta ei enää yritetä suodattaa vettä pois, vaan se levitetään ohuelti muovifilmin päälle”, erikoistutkija **Tekla Tammelin** VTT:ltä kuvailee.

Kun suodatusvaiheesta päästään eroon, valmistus nopeutuu. Levitysmenetelmällä kalvosta saadaan entistä tasaisempaa.

Nanosellukalvoa on valmistettu VTT:n koelaitteilla Espoossa useita metrejä.

Menetelmän kaikki vaiheet ovat siirrettävissä teolliseen tuotantoon.

Koeajoissa on käytetty UPM:n toimittamaa UPM Fibrilliselluloosaa. VTT ja Aalto hakevat valmistusteknologialle patenttia.

SUVI NIEMI

Kemeratukien rästit riistäytyvät hallinnasta

Kemeratukien määrä nousi viime vuonna selvästi. Siitä huolimatta tukien maksatuksia jouduttiin siirtämään tälle vuodelle peräti 17 miljoonan euron edestä, eli järjestelmä on riistäytynyt hallinnasta.

Kestävän metsätalouden rahoituksen (kemera) määrä nousi viime vuonna lisäbudjetin ansiosta peräti 82 miljoonaan euroon. Silti lisärahoituksellakaan ei saatu kurottua kiinni rästissä olevia maksatuksia.

”Loppuvuoden kemeratöiden maksatuksia on jo pitkään siirtynyt maksettaviksi seuraavan vuoden rahoituksesta. Se ei ole kenenkään etu”, sanoo johtaja **Ritva Toivonen** Tapiosta.

Metsäkeskusten arvion mukaan viime vuoden maksatuksia siirtyy tälle vuodelle 17 miljoonaa euroa. Samaan aikaan valtio on laskemassa tuen määrää, joten tilanne vain pahenee.

”Tämä ei enää toimi. Meidän pitää uudistaa kemerajärjestelmä niin, että pääsemme irti tästä maksatuksiin liittyvästä epävarmuudesta.”

Rahat nuoren metsän hoitoon

Toivosen mukaan tuet on kohdistettava vaikuttavuudeltaan tärkeisiin ja kriittisiin työlajeihin.

Hän itse nostaa tuen tärkeimmäksi tehtäväksi nuorten metsien hoidon.

Viime vuoden kemeratuesta nuorten metsien hoitoon, energiapuun korjuuseen ja haketukseen käytettiin 42 miljoonaa euroa. Eli yli puolet kaikista rahoista.

”Uudistamista ja metsien terveyttä tuettiin 14 miljoonalla eurolla. Siitä suurin osa kului metsätuhoalueiden uudistamiseen ja juurikäävän torjuntaan”, kertoo ympäristötalouden asiantuntija **Tommi Tenhola** Tapiosta.

Kemeralla hoidetaan myös Etelä-Suomen metsien monimuotoisuutta yksityismetsissä. Viime vuonna ympäristötukea myönnettiin 5 126 hehtaarille yhteensä 8,8 miljoonaa euroa. Lisäksi luonnonhoitotöitä tehtiin 2,2 miljoonalla eurolla.

Valtio laskee kemeratukea

Tälle vuodelle kemeratukea on luvassa puuntuotannon kestävyyden turvaamiseen 60,2, metsäluonnon hoitoon 8,3 ja pienpuun energiatukeen 7,3 miljoonaa euroa. Pienpuun energiatuki korvaa energiapuun korjuun ja haketuksen tuet.

”Kun tukisumma pienenee, kemeratukea täytyy arvioida kokonaisuutena uudella tavalla. Samalla pitää muistaa, että metsätalouden edistämiseen sijoitettu euro tulee yhteiskunnalle arviolta kolminkertaisena takaisin”, sanoo Toivonen.

JARMO PALOKALLIO

MARKKU VUORIKARI

Kemeratuen maksatuksia jäi viime vuodelta rästiin 17 miljoonaa euroa.

Kemijärven liimapuutehtaan rahat loppuivat

Kemijärven sellutehtaan korvaajaksi toivotun Arktos Groupin liimapalkkitehtaan toiminta pysähtyy. Arktosin rahat loppuivat sen jälkeen, kun Stora Enso kertoi vetäytyvänsä yhtiön toiminnasta.

Arktosin toimitusjohtaja **Juhani Kukkonen** kertoo, että neuvottelut rahoituksen järjestämiseksi jatkuvat. Ne ovat kuitenkin vaikeita, koska Stora Ensoa pidettiin tehtaan takuumiehenä.

Stora Enso on omistanut yhtiöstä vajaan viidenneksen. Se kertoi viime viikolla kirjaavansa alas oman 11 miljoonan euron sijoituksensa Arktos Groupin osakkeisiin ja lainoihin. Se ei siis odota saavansa rahojaan takaisin.

Arktos on toiminut Kemijärvellä vuodesta 2008, mutta sen tuotannon käynnistyminen on takkuillut.

Valtion tukea 5 miljoonaa euroa

Stora Enson lisäksi valtio on tukenut tehdasta yli viidellä miljoonalla eurolla.

Liimapalkkitehtaalla on ollut töissä noin 70 henkilöä. Heidät on lomautettu ja tehtaan toiminta keskeytetty.

Arktosin Porin liimapuutehdas ja Mikkelin konepaja jatkavat normaalisti.

Ryppääseen kuuluvat näiden lisäksi Peuravuonon saha Inarista sekä Seskarö Såg Ab Haaparannalta.

MT

KOMMENTTI

Politiikan realismi ylitti bisnesjärjen

Kemijärven liimapuutehtaan tilanne on hyvin vakava, kun osa omistaja-puunhankkija Stora Enso jätti yrityksen.

Sellutehtaan kuoleman jälkeen oli tarve luoda työpaikkoja kaupunkiin. Liimapuutehdasta vauhdittivat tuolloiset ministerit **Matti Vanhanen** ja **Mauri Pekkarinen**. Jarrun polkeminen nopeiden liikemiesten keksimässä liimapuun tuotannon käynnistämisessä olisi ollut poliittisesti surkea ratkaisu.

Monet saha-alan asiantuntijat varoittivat, ettei ylituotannosta kärsiville liimapuumarkkinoille sovi lisää tavaraa.

He varoittivat myös, ettei liimapuuta kannata tehdä Lapissa pikkutukista, kun se ei kannata isosta puusta Kotkassakaan.

Stora Enson meno hankkeeseen oli ilmeisesti enemmän politiikan kuin liiketalouden realismia.

Mikä realismi sitten oli hylätä sellutehtaan puolustajien ajatus liukosellusta, jota nyt tuotetaan Kemijärven koneilla Kanadassa?

JUHA AALTOILA

Hakkuumahdollisuuksista käytetään kolme neljäsosaa

Ainespuun kestävistä hakkuumahdollisuuksista hyödynnetään kolme neljäsosaa. Se tarkoittaa noin 51,5 miljoonan kuution vuosittaisia hakkuita, kertoo Metsäntutkimuslaitos (Metla).

Metlan mukaan metsien kasvu on kivunnut 104 miljoonaan kuutioon. Siitä kestävästi olisi hakattavissa tällä hetkellä noin 70 miljoonaa kuutiota. Viime vuosien hakkuut ovat jääneet kauaksi siitä.

Hakkuukertymä kasvuun

Seuraavan 30 vuoden kuluessa ainespuun hakkuita olisi mahdollista kasvattaa 76–81,5 miljoonaan kuutiometriin vuodessa. Ainespuun hakkuumahdollisuuksia syö energiapuun korjuun kasvattaminen, koska energiapuusta entistä suurempi osa on runkopuuta.

Energiapuun suurin kestävä kertymäarvio on 24 miljoonaa kuutiometriä vuodessa. Siitä runkopuuta on 7,5 miljoonaa kuutiota.

Metsähaketta energiapuuksi on viime vuosina on korjattu noin 6 miljoonaa kuutiometriä ja lisäksi kotitalouksien polttopuun käyttö on ollut 5,5 miljoonaa kuutiota vuodessa.

Myrskypuuta korjataan

”Olemme keskittäneet ostoa ja korjuuta Länsi-Suomeen. Sinne on siirretty kymmenkunta hakkuukonetta muualta”, kertoo metsäjohtaja **Juha Mäntylä** Metsäliitosta. ”Koneiden siirtäminen Länsi-Suomeen ei ole ollut aivan yksinkertaista. Niitä tarvittaisiin muuallakin.”

Myrskypuu on vilkastuttanut puukauppaa. Metsäteollisuus ry:n jäsenet ovat ostaneet vuoden kolmen ensimmäisen viikon aikana 1,9 miljoonaa kuutiota puuta. Se on kaksi ja puoli kertaa viimevuotista enemmän.

JARMO PALOKALLIO

Puun hinnat 26.12.2011–22.1.2012

Lähde: Metsäntutkimuslaitos

Alue	Mäntytukki	Kuusitukki	Koivutukki	Mäntykuitu	Kuusikuitu	Koivukuitu
	Euroa/m³ (alv 0 %)					
Kantohinnat, päätehakkuut						
Etelä-Suomi	49,7 ↓	49,9 ↓	36,9 ↓	13,4 ↓	16,0 ↓	14,5 ↓
Keski-Suomi	52,6 ↓	53,5 ↓	40,6 ↓	15,1 ↓	18,5 ↓	16,4 ↓
Savo-Karjala	53,5 ↓	52,9 ↓	43,2 ↔	16,9 ↔	17,9 ↓	16,3 ↓
Kymi-Savo	54,8 ↓	53,7 ↓	45,2 ↑	16,7 ↓	18,7 ↓	17,0 ↔
Etelä-Pohjanmaa	53,2 ↓	52,7 ↓	–	16,6 ↓	18,5 ↓	17,3 ↓
Kainuu-Pohjanmaa	53,2 ↓	53,0 ↓	–	17,6 ↓	17,3 ↓	17,2 ↓
Lappi	52,1 ↔	48,7 ↓	–	18,5 ↑	18,3 ↓	17,3 ↓
Koko maa	**51,9 ↓**	**51,6 ↓**	**40,9 ↓**	**15,3 ↓**	**17,1 ↓**	**16,4 ↓**
Kantohinnat, harvennushakkuut paitsi ensiharvennukset						
Etelä-Suomi	44,0 ↓	43,2 ↓	34,9 ↓	12,1 ↓	13,4 ↓	12,5 ↓
Keski-Suomi	42,6 ↓	42,0 ↓	–	12,7 ↓	14,1 ↓	13,0 ↓
Savo-Karjala	45,9 ↓	44,7 ↓	–	14,5 ↓	14,6 ↓	13,1 ↓
Kymi-Savo	46,9 ↓	46,2 ↓	–	14,2 ↓	15,0 ↓	13,2 ↓
Etelä-Pohjanmaa	43,1 ↓	–	–	14,0 ↓	14,7 ↓	13,8 ↓
Kainuu-Pohjanmaa	46,5 ↓	–	–	14,3 ↓	14,7 ↓	14,1 ↔
Lappi	45,3 ↓	–	–	14,4 ↓	–	–
Koko maa	**44,8 ↓**	**43,8 ↓**	**36,0 ↓**	**13,4 ↓**	**14,1 ↓**	**13,3 ↓**
Hankintahinnat, kaikki hakkuut						
Etelä-Suomi	55,1 ↓	53,8 ↓	43,7 ↔	29,2 ↓	30,2 ↓	30,5 ↓
Keski-Suomi	54,6 ↓	52,9 ↓	43,8 ↓	29,2 ↓	29,8 ↓	29,7 ↓
Savo-Karjala	54,1 ↓	53,4 ↓	46,5 ↔	29,1 ↓	28,7 ↔	29,6 ↔
Kymi-Savo	55,0 ↓	53,4 ↓	47,3 ↔	27,4 ↓	27,4 ↓	28,0 ↓
Etelä-Pohjanmaa	53,5 ↓	52,1 ↓	–	28,9 ↓	29,7 ↓	29,1 ↓
Kainuu-Pohjanmaa	60,6 ↑	54,6 ↓	–	29,2 ↓	28,4 ↓	29,7 ↓
Lappi	56,3 ↓	–	–	29,0 ↓	–	29,0 ↓
Koko maa	**55,6 ↓**	**53,5 ↓**	**46,0 ↔**	**28,7 ↓**	**29,1 ↓**	**29,2 ↓**

Hintojen muutos jaksolta 31.10.–27.11.2011: ↑ = noussut ↓ = laskenut ↔ = pysynyt ennallaan (±1 %)

UPM rajoittaa rajusti sahausta

UPM rajoittaa tammi–maaliskuussa sahausta Suomen sahoilla ja puujalostetehtailla lukuun ottamatta Heinolan puujalostetehdasta.

Seisokeista aiheutuvat lomautukset kestävät enintään 90 päivää.

Porin Seikun saha seisoo koko tammikuun. Muut UPM:n sahat supistavat tuotantoansa tammi–maaliskuussa 50–70 prosentilla, kertoo UPM Timberin sahaliiketoiminnan johtaja **Ilkka Ylipoti**.

Ylipotin mukaan kotimaan rakentamisen kausivaihtelun hiljainen jakso ja vientimarkkinoiden taantuma osuvat nyt päällekkäin, mikä aiheuttaa tarpeen vähentää tuotantoa.

”Maaliskuun lopulla on tarkoitus nostaa sahat täyskäyntiin”, hän sanoo.

UPM vähentää yhteistoimintaneuvottelujen tuloksena Parkanon Aureskosken puujalostetehtaalta kolme, Lappeenrannasta Kaukaan sahalta 11 ja Venäjällä Pestovon laitoksilta 34 henkilöä.

JUHA AALTOILA

M-real ei saa laajentaa Husumissa

M-real ei saa laajentaa massan eikä paperin tuotantoa Husumin tehtaillansa Ruotsissa. Maa- ja ympäristötuomioistuin on hylännyt asiaa koskevan hakemuksen.

M-real haki jo vuonna 2009 lupaa nostaa massantuotanto 690 000 tonnista 750 000 tonniin vuodessa ja paperin tuotanto 600 000 tonnista 650 000 tonniin vuodessa.

M-realin Husumin tehtaiden ympäristöpäällikkö **Lars Salomonsson** sanoo Örnsköldsviks Allehanda -lehdessä, ettei ole koskaan aiemmin kokenut vastaavaa. Tuotannon lisäykset ovat hänen mukaansa marginaalisia ja edellyttävät vain sitä, että M-real hyödyntää täysimääräisesti tehtaiden tuotantokapasiteetin.

Osassa lupaan kantaa ottaneista lausunnoista katsottiin kuitenkin, että myös sataman toiminnan, jätteiden välivarastoinnin ja tehtaiden veden oton tarpeiden olisi tullut sisältyä lupahakemukseen.

Vesihuollon järjestelyn tarpeiden puuttuminen lupahakemuksesta kääntyi hakemusta vastaan. M-real valittaa Örnsköldsviks Allehandan mukaan tuomioistuimen päätöksestä.

MT

Halpa euro rasittaa Ruotsin metsävientiä

Halpa euro syö Ruotsin viennin kilpailukykyä. Erityisen hankalaa on metsäteollisuudella, sillä paperien viennistä suuntautuu kaksi kolmasosaa euroalueelle, kirjoittaa Skogsland-lehti.

Euro maksoi vahvimmillaan 11,7 kruunua maaliskuussa 2009. Nyt ruotsalainen sahuri tai paperin viejä saa eurosta noin 8,8 kruunua.

Euron kymmenen viimeksi kuluneen vuoden keskikurssi on 9,4 kruunua.

Ruotsin metsäteollisuus sai vuosina 2008–2009 ison edun halvasta kruunusta, ja eritoten sahat valtasivat markkinoita, usein suomalaisilta sahoilta.

Ruotsin metsäteollisuuden nettovienti on suuri eli ulkomaille vietyyn tonniin tai kuutiometriin tarvitaan hyvin vähän tuontitavaraa. Metsäteollisuus ei juurikaan hyödy vahvan kruunun halventamasta tuonnista.

Sellu hinnoitellaan dollareissa, jonka vahvistuminen lisää sellukaupan kruunusatoa. Toisaalta ostosellusta kartonkia ja paperia tuottavat yritykset kärsivät hinnan noususta.

Ruotsin metsäteollisuus toi sellua vuonna 2010 noin 450 000 tonnia ja vei 2,7 miljoonaa tonnia.

MT

Sellun ja paperin hinnat viimeisen vuoden ajalta

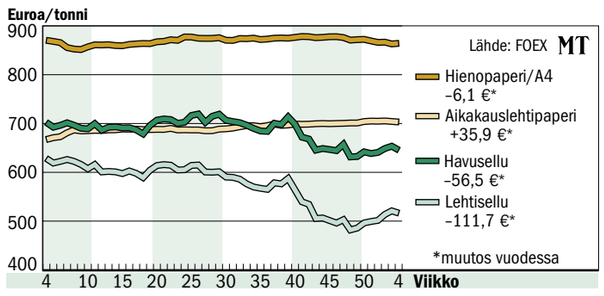

Sellun hinta kääntyi laskuun

Euro vahvistui prosentin verran dollariin nähden, minkä vuoksi sellun hinnat nytkähtivät usean viikon nousun jälkeen laskuun.

Sellu- ja paperimarkkinoita seuraavan Foexin mukaan havusellusta maksettiin viime viikolla 646 euroa tonnilta, lehtisellusta 516 euroa.

Aasiassa havusellun kysyntä on ollut hyvää ennen kiinalaisen uuden vuoden viettoa. Tämä on hieman tasoittanut heikkoa kysyntää Euroopassa.

Euroopassa paperin ja kartongin kulutus on laskenut 5,6 prosenttia vuoden takaisesta. Markkinasellun käyttö on laskenut 9 prosenttia.

Paperin kysynnän uskotaan kuitenkin piristyvän Yhdysvalloissa, jossa talous on elpymässä ja työllisyysluvut parantumassa.

Niin ikään Saksassa työllisyysaste on nousussa, vaikka muutoin Euroopan talousnäkymät ovat kaikilla mittareilla huonot.

Aikakauslehtipaperin kulutus on vähentynyt, koska lehdet eivät ole houkutelleet mainostajia niin kuin aikaisemmin.

Sanomalehtipaperin kysyntä on teollisuusmaissa edelleen heikkoa. Sen hinta on nyt 513 euroa tonnilta.

SUVI NIEMI

METSÄSTÄ LYHYESTI

Tukkipula uhkaa Ruotsin sahoja

Etelä-Ruotsin sahojen tukin pystyvarastot ovat vähissä. Lähikuukausina moni saha kärsii tukkipulasta, Dagens Industri -lehti kertoo. Pystykauppaa tehdään nyt vähän.

Tukit loppuvat joiltain sahoilta jo maaliskuussa, monilla lomiin mennessä. Kuitupuun varastot ovat isot, ja esimerkiksi Södra tarjoaa nyt koneitansa Mellanskogin ja Norrskogin metsänomistajayhdistysten myrskytuhoja siivoamaan.

Oulu harventaa, luontoväki vastaan

Oulun kaupunki harventaa metsäänsä Sanginjoella. Luonto-Liitto vastustaa hakkuita ja vaatii alueen suojelua, koska se on liiton mukaan suosittua retkeilyaluetta. Luonto-Liitto haluaa alueen kansallispuistoksi ja vaatii hakkuiden keskeytystä ja alueen suojelua.